

ชื่อเรื่อง การพัฒนาระบบบริหารความปลอดภัยเชิงบูรณาการด้วย PROCA Model สำหรับสถานศึกษาในพื้นที่เสี่ยงภัยชายแดนไทย-กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ผู้วิจัย นายสมคิด แต่งพรหม

ปีที่วิจัย 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาในพื้นที่เสี่ยงภัยชายแดน 2) พัฒนาและประเมินความเหมาะสมของระบบ PROCA Model 3) ศึกษาแนวโน้มประสิทธิผลของระบบโดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ และ 4) ประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อระบบ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ตามแนวคิดของ Borg และ Gall (1989) จำนวน 4 ระยะ ได้แก่ R1 (วิจัย), D1 (พัฒนา), R2 (ทดลองใช้) และ D2 (ประเมินผล)

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและครูจำนวน 318 คน (R1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความมั่นคง การบริหาร และจิตวิทยา จำนวน 15 คน (D1) โรงเรียนในพื้นที่เสี่ยงภัย 15 แห่ง (R2) และผู้บริหารและครู 152 คน (D2) เครื่องมือวิจัย 9 ชนิด ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC = 0.80-1.00) และมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีถึงดีมาก (Cronbach's α = 0.91-0.94) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, PNI modified) สถิติอนุมาน (Dependent t-test, Repeated Measures ANOVA) การวิเคราะห์เนื้อหา และการตรวจสอบสามเส้า

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.29, S.D. = 0.63) ปัญหา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.60) โดยด้านการดูแลหลังเหตุและฟื้นฟู (A) มีปัญหาสูงสุด (\bar{X} = 4.28) รองลงมาคือด้านการศึกษาต่อเนื่อง (O) (\bar{X} = 4.05) ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือด้านการดูแลหลังเหตุและฟื้นฟู (PNI modified = 1.2093) และด้านการศึกษาต่อเนื่อง (PNI modified = 1.1312)

2. ระบบ PROCA Model ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ P การวางแผนเชิงรุก (Proactive Planning), R การตอบสนองฉับพลัน (Rapid Response), O การศึกษาต่อเนื่อง (Ongoing Education), C การตรวจสอบและประเมินผล (Check & Assessment) และ A การดูแลหลังเหตุและฟื้นฟู (Aftercare & Amelioration) ขับเคลื่อนด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ผู้ทรงคุณวุฒิปะเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.64, S.D. = 0.31)

3. ประสิทธิภาพของระบบ ภายหลังจากใช้ระบบ PROCA Model คะแนนประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัย (\bar{X} = 109.63, S.D. = 9.82) สูงกว่าก่อนการใช้ (\bar{X} = 57.15, S.D. = 13.86) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t(151) = 44.89, p < .001$) โดยมีขนาดอิทธิพลใหญ่มาก (Cohen's $d = 3.64$) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากแบบแผนการวิจัยเป็นแบบกลุ่มเดียวไม่มีกลุ่มควบคุม

ข้อสรุปดังกล่าวจึงเป็นหลักฐานเบื้องต้น (preliminary evidence) และไม่สามารถสรุปความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้อย่างสมบูรณ์

4. ความพึงพอใจ ของผู้บริหารและครูต่อระบบ PROCA Model อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.39)

ข้อเสนอแนะ ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของ PROCA Model เพิ่มเติมโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม (Randomized Controlled Trial) ในพื้นที่ชายแดนอื่นหรือบริบทภัยพิบัติที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยผ่านคลื่นความถี่เฉพาะและขยายการอบรมการปฐมพยาบาลทางจิตใจ (PFA-S) ให้ครอบคลุมครูทุกคน เพื่อยกระดับความพร้อมของสถานศึกษาในพื้นที่เสี่ยงภัยอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ระบบบริหารความปลอดภัย, PROCA Model, สถานศึกษา, พื้นที่เสี่ยงภัยชายแดน, การวิจัยและพัฒนา

คู่มือการดำเนินงานระบบ PROCA Model

แสกน QR Code เพื่อดาวน์โหลดคู่มือฉบับเต็ม